

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.7.2004
KOM(2004) 516 endelig

2004/0175 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Fællesskabet
(INSPIRE)**

{SEK(2004) 980}

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. Indledning

En god politik skal bygge på informationer af høj kvalitet og på deltagelse fra en velinformeret offentlighed. De politiske beslutningstagere har erkendt, at menneskenes livskvalitet i dag bestemmes af forhold, der spiller sammen i stadig mere komplekse mønstre - en erkendelse, der påvirker den måde, hvorpå nye politikker udformes. F.eks. fremhæves det i det **sjette miljøhandlingsprogram**¹, at miljøpolitikken skal bygge på et solidt videngrundlag og velinformeret medvirken, og denne nye fremgangsmåde er i færd med at ændre den måde, EU's miljøpolitiske beslutninger træffes på.

Derfor er der brug for en ny fremgangsmåde med hensyn til overvågning og rapportering samt forvaltning og levering af data på tværs af de forskellige forvaltningsniveauer. Der må tilrettelægges strategier, som kan reducere dobbeltindsamling af data og fremhjælpe harmonisering, bred formidling og anvendelse af data. Sådanne strategier skulle kunne give øget effektivitet, og udbyttet heraf kan geninvesteres i at forbedre informationernes tilgængelighed og kvalitet. Informationernes øgede tilgængelighed vil på sin side stimulere til innovation hos erhvervsmæssige informationsudbydere.

Geografisk information kan spille en særlig rolle i denne nye fremgangsmåde, fordi den gør det muligt at sammenstille informationer fra forskellige fag med forskellige formål. En sammenhængende og bredt tilgængelig geografisk beskrivelse af Fællesskabets territorium ville skabe den ramme, der er brug for til at samordne fremskaffelse og overvågning af informationer i hele Fællesskabet. Geografisk information kan også bruges til at fremstille kort, som er et glimrende middel til at kommunikere med offentligheden. De geografiske informationer har imidlertid en teknisk og samfundsøkonomisk karakter, der uheldigvis giver særlig påtrængende problemer med koordinering, informationshuller og udefineret kvalitet samt hindringer for adgang til og udnyttelse af informationerne.

Kommissionen har derfor besluttet at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union dette forslag. Det sigter mod at gøre indbyrdes kompatible geografiske informationer let tilgængelige som støtte for både medlemsstaternes og Fællesskabets politik, og mod at give offentligheden adgang til disse oplysninger. Initiativ er resultatet af en indsats i flere af Kommissionens tjenestegrene, bl.a. Generaldirektoratet for Miljø, Eurostat og Det Fælles Forskningscenter, som har spillet og fortsat vil spille en vigtig rolle under vedtagelsen og gennemførelsen af direktivet.

2. Oversigt over forslaget

Med dette direktivforslag skabes der en retlig ramme for oprettelsen og driften af en infrastruktur for geografisk information i Europa med henblik på at formulere, gennemføre, overvåge og evaluere Fællesskabets politikker på alle niveauer og informere offentligheden.

¹ EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1.

Et centralt mål med Inspire er at tilvejebringe flere og bedre geodata til brug for Fællesskabets udformning af politikker og for gennemførelsen af dem på alle niveauer i medlemsstaterne. Inspire fokuserer på miljøpolitik, men kan anvendes af og fremover udvides til at omfatte andre sektorer, f.eks. landbrug, transport og energi.

Forslaget fokuserer særlig på de informationer, som man har brug for, når man skal overvåge og forbedre miljøtilstanden, herunder hvad angår luft, vand, jord og naturlandskabet. Mange af disse oplysninger må underbygges af geodata, der også kan bruges til mange andre formål. I en infrastruktur for geografisk information er det ikke påkrævet at harmonisere alle geodatemaer i samme grad, og de kan ej heller indføres i infrastrukturen i samme tempo. Direktivet indeholder derfor tre særskilte bilag, der alle vedrører geodata, som er væsentlige for en bred vifte af miljøpolitikker. Afhængig af, om geodata skal benyttes til at etablere georeferencer for andre geodata, om der er behov for harmoniserede data i forbindelse med politikker, som direkte eller indirekte påvirker miljøet, og i hvilket omfang der allerede arbejdes med harmonisering i Fællesskabet, gælder der forskellige frister for gennemførelse af Inspire-krav og forskellige stringensniveauer for harmoniseringen. Det må bemærkes, at de geodatemaer, der er nævnt i bilagene, alene afgrænser direktivets og de nævnte foranstaltningers anvendelsesområde. De fastlægger ikke, hvorledes geografisk information bør organiseres eller harmoniseres.

Inspire vil ikke iværksætte et omfattende program til indsamling af ny geografisk information i medlemsstaterne. Derimod er det udformet med det formål at optimere mulighederne for at udnytte allerede disponible data ved at stille krav om dokumentation af eksisterende geodata, og etablere tjenester, som tilsigter at lette adgangen til de geodata og øge deres indbyrdes kompatibilitet, samt ved at rydde hindringer for udnyttelsen af geodata af vejen. Inspire vil bane vej for en gradvis harmonisering af geodata i medlemsstaterne.

Forslaget vil derfor først og fremmest være til fordel for personer, der arbejder med **opstilling, gennemførelse, overvågning og evaluering af politikker** – på europæisk, nationalt og lokalt plan. Det drejer sig om offentlige myndigheder, lovgivere og borgere samt deres organisationer. Det forventes dog, at der også bliver fordele for andre brugergrupper, herunder den private sektor, universiteter, forskere og medierne. Med forslaget støttes opstillingen og gennemførelsen af en bred vifte af miljøpolitikker og andre politikker.

3. Behovet for en indsats på fællesskabsplan

Der foreligger i Europa udførlig geografisk information til støtte for en bred vifte af politikker. Kortbaseret information anvendes ofte som værktøjer og til aktiviteter i forbindelse med rapportering, analyse, evaluering og fremskrivning. Derudover har internettets fremkomst åbnet mulighed for en vidtforegret og billig formidling af denne type information, og dette kunne bidrage til en bedre forståelse af og opmærksomhed omkring forskellige politiske emner i offentligheden.

Trods disse mange initiativer er der fortsat problemer med en udbredt adgang til og udnyttelse af geografisk information i Europa. De væsentligste problemer hænger sammen med huller i data, manglende dokumentation, inkompatible geodatasæt og -tjenester, f.eks. på grund af afvigende standarder, samt hindringer for deling og genbrug af geodata.

Heldigvis er man på nationalt plan og EU-plan stadig mere opmærksom på, at der er behov for georefereret information af høj kvalitet for at forstå kompleksiteten i den stadig mere omsiggribende menneskelige aktivitet i EU og inddæmme dens negative virkninger, og der tages mange regionale og nationale initiativer. Desuden vil præcisionen og pålideligheden af geografisk information blive forbedret med nye instrumenter som f.eks. navigationssystemet² Galileo. Men selv under disse omstændigheder er fællesskabsforanstaltninger påkrævet, fordi:

- Kun få af medlemsstaterne har opstillet en ramme for etableringen af en national infrastruktur for geografisk information, som takler operationelle, organisatoriske og retlige emner³. Hvis der er truffet foranstaltninger, er de ofte afgrænset til specifikke regioner eller sektorer.
- I hovedparten af de medlemsstater, hvor der er vedtaget en ramme, har man enten ikke taget højde for alle problemer, eller også er initiativerne ikke kompatible.
- Uden en harmoniseret ramme på fællesskabsplan hæmmes udformningen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af nationale politikker og fællesskabspolitikker, som direkte eller indirekte påvirker miljøet, af barrierer for en tværnational udnyttelse af den geografiske information, som er en nødvendig forudsætning for politikker, der takler problemer med en geografisk dimension på tværs af landegrænser.

4. Overensstemmelse med andre politikker

Adskillige andre fællesskabsinstrumenter, der skal gøre den offentlige sektors information mere tilgængelig, eksisterer allerede eller er under udvikling. De vigtigste er direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger⁴, direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer⁵, GMES⁶ og Galileo.

Der er dog brug for yderligere foranstaltninger for at sammensmelte og strømline politisk relevante geodata fra forskellige sektorer og på forskellige niveauer, så den geografiske informations potentiale udnyttes fuldt ud. Derfor supplerer Inspire-forslaget disse instrumenter og bidrager til gennemførelsen af disse.

Der må også tages hensyn til den nugældende lov om databeskyttelse og ophavsret.

² KOM(2004) 112 endelig.

³ SDI in Europe, State of Play Spring 2003.

⁴ EFT L 41 af 14.2.2003, s. 26.

⁵ EFT L 345, 31.12.2003, s. 90.

⁶ KOM(2004) 65 endelig.

5. Udvidet konsekvensanalyse

I juni 2002 indførte Kommissionen en ny integreret procedure for konsekvensanalyse for at højne kvaliteten og sammenhængen i politikudformningsprocessen⁷. Inspire er optaget på listen over forslag i arbejdsprogrammet for 2003, for hvilke Kommissionen har besluttet at gennemføre en udvidet konsekvensanalyse⁸. Derfor er der udført en udvidet konsekvensanalyse for Inspire, og den har omfattet seks politiske løsningsmuligheder⁹.

De fornødne investeringer i den foretrukne løsningsmulighed - *en målrettet ramme støttet af et EU-rammedirektiv* - vil i vid udstrækning blive båret af den offentlige sektor og skønnes at beløbe sig til gennemsnitligt 3,6-5,4 mio. EUR om året per EU-medlemsstat (EU25). Dette beløb udgør kun 1 % af de samlede udgifter til geografisk information.

Udbyttet bliver miljømæssige og bredere samfundsmæssige gevinster samt gevinster for den private sektor. Kun miljøforbedringerne er blevet kvantificeret. De giver et årligt udbytte per medlemsstat (EU25) på 27-42 mio. EUR. Vel vidende, at disse elementer kun repræsenterer en del af det samlede billede, må det konkluderes, at udbyttet er betydelig større end investeringsbehovene.

6. Høring af interessenter om Inspire

6.1. Internethøring

Formålet med internethøringen var at informere interessenterne om Inspire-initiativet og indhente deres udtalelser og bemærkninger til de forskellige centrale elementer, som det foreslåede rammedirektiv, Inspire-direktivet, skal omfatte. Internethøringen fandt sted mellem den 29. marts og den 6. juni 2003.

I alt 185 organisationer og enkeltpersoner fra EU-medlemsstaterne og tiltrædelseslandene deltog i internethøringen. Svarene repræsenterer feedback fra over 1 000 organisationer.

Resultaterne af Internethøringen viste udbredt enighed blandt interessenterne om vurderingen af hindringerne og følgerne af disse, og interessenterne støttede i høj grad det foreslåede Inspire-initiativ. Mere end 90 % af respondenterne reagerede positivt på mange af de stillede spørgsmål om forekomsten af hindringer og behovet for de foranstaltninger, Inspire skal danne ramme om. En detaljeret analyse af resultaterne af Internethøringen findes på Internettet (<http://inspire.jrc.it/>).

6.2. Offentlig høring

Den offentlige høring fandt sted i Rom, den 10. juli 2003. Formålet med den offentlige høring var at oplyse parter, som er interesserede i Inspire, om resultaterne af Internet-høringen og modtage feedback angående udkastet til udvidet konsekvensanalyse. Der findes en rapport om høringen på Internettet (<http://inspire.jrc.it/>).

⁷ KOM(2002) 276.

⁸ KOM(2002) 590.

⁹ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: "Extended impact assessment of INSPIRE".

7. Forslagets retlige elementer

7.1 Retsgrundlag

EF-traktatens artikel 175, stk. 1, er det relevante retsgrundlag, fordi de geodata, som henhører under direktivets anvendelsesområde, er nødvendige som støtte for opstilling, gennemførelse, overvågning og evaluering af miljøpolitikker, der skal sikre miljøbeskyttelse på et højt niveau. Ifølge artikel 174 er Fællesskabet endvidere forpligtet til at hensyn til eksisterende videnskabelige og tekniske data. Inspire bidrager til at opfylde dette krav ved at bistå Fællesskabet med at få adgang til og udnytte foreliggende geodata.

Nogle af geodataene er der desuden behov for til andre politikker i de enkelte lande og i Fællesskabet, f.eks. landbrug, transport og regionalpolitik. Valget af retsgrundlag stemmer overens med behovet for at integrere miljøhensyn i andre politikker med henblik på at fremme bæredygtig udvikling.

7.2 Subsidiaritet og proportionalitet

Subsidiaritetsprincippet skal sikre, at beslutningerne træffes så tæt på borgerne som muligt, idet det hele tiden undersøges, om der er grund til at handle på EU-niveau frem for at udnytte de muligheder, der findes på nationalt, regionalt eller lokalt plan.

Miljøfænomener som f.eks. artsvandring, vind, vandløb foregår på tværs af landegrænser. Belastninger og påvirkninger af miljøet (oversvømmelser, luft- og vandforurening osv.) går ofte på tværs af landegrænser. For at gennemføre miljøpolitikkerne må man derfor indføre miljøforvaltningsenheder, der går på tværs af medlemsstaternes territorier, sådan som det eksempelvis er gjort med de vandområdedistrikter, der er oprettet i henhold til vandrammedirektivet¹⁰. En effektiv gennemførelse og overvågning af sådanne politikker forudsætter indbyrdes kompatibel geografisk information på tværs af landegrænser, og alle berørte aktører bør have let adgang til at udnytte denne information. Direktivforslaget vil tilvejebringe sammenhængende, fællesskabsdækkende dokumentation af geodata og datakvalitet, større udbud af mere ensartet fællesskabsdækkende geografisk information, integrerede fællesskabsdækkende tjenester med henblik på at søge og finde information samt fællesskabsdækkende regler for adgang til, deling af og udnyttelse af denne information. Uden dette direktiv vil medlemsstaterne have store vanskeligheder med at gøre deres eksisterende systemer indbyrdes kompatible, let tilgængelige og anvendelige på tværs af landegrænser. Dette ville føre til mere dobbeltarbejde og ineffektiv dataindsamling, og det vil svække opstilling, gennemførelse, overvågning og evaluering af nationale politikker og fællesskabspolitikker, som direkte eller indirekte påvirker miljøet.

Direktivforslaget går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål. Det bygger på den mangfoldighed af informationssystemer, som allerede findes i medlemsstaterne, og tilvejebringer en overordnet ramme, der vil sætte dem i stand til at fungere i indbyrdes samspil og dermed blive en del af infrastrukturen for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab. Også organisatorisk vil Inspire bygge på det, der findes i forvejen. Oven i de organisationer, som allerede beskæftiger sig med produktion og udnyttelse af geodata, vil Inspire kun tilvejebringe de overordnede koordineringsmekanismer, der skal til, for at infrastrukturen kan fungere på europæisk plan. Med hensyn til harmonisering vil Inspire kun

¹⁰ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

beskæftige sig med de aspekter, som er nødvendige for at opnå ensartede geodata på tværs af niveauer og temaer og gøre dem tilgængelige til støtte for Fællesskabets politikker. Inspire pålægger eksempelvis ikke medlemsstaterne at ændre formatet af deres geodatabaser; medlemsstaterne kan i stedet oprette grænseflader, som transformerer uensartede data til en ensartet model.

Dette forslag er udformet som et rammedirektiv for at give medlemsstaterne vide rammer til at sikre, at de foranstaltninger, som er nødvendige for at opnå de foreskrevne mål, tilpasses deres specifikke omstændigheder. Gennemførelsesregler af teknisk og mere præskriptiv art vil blive vedtaget i henhold til udvalgsproceduren. Disse er nødvendige for at sikre den overordnede sammenhæng, som infrastrukturen for geografisk information i Europa må have for at kunne opfylde målet om at yde støtte til Fællesskabets politikker. Anvendelsen af udvalgsproceduren sikrer også tilstrækkelig fleksibilitet i forbindelse med tilpasningen af infrastrukturen for geografisk information i Europa til den tekniske udvikling og til nye politiske prioriteter, som måtte fremkomme.

Forslaget takler kun de aspekter, som må reguleres på EU-niveau for at sikre, at EF-traktatens mål opfyldes. De fleste foranstaltninger gør det muligt for medlemsstaterne at videreføre driften af deres eksisterende systemer og organisationer, idet der kun stilles krav om foranstaltninger med henblik på at gøre de eksisterende systemer indbyrdes kompatible eller fjerne bestående hindringer. Der er desuden indført specifikke begrænsninger for at forebygge, at medlemsstaterne pålægges uforholdsmæssigt store ekstra administrative byrder, ligesom forslaget omfatter sikkerhedsklausuler, der med en garanti for åbenhed over for den private sektors deltagelse sørger for, at innovationen ikke kvæles.

7.3 Hvordan er der i forslaget taget hensyn til resultaterne af interessenthøringen og den udvidede konsekvensanalyse?

Resultaterne af den udvidede konsekvensanalyse og de interesserede parter bemærkninger dannede grundlag for en granskning af de tiltag, som blev fremlagt i oplægget til internethøringen om Inspire og i udkastet til udvidet konsekvensanalyse, og dette mundede ud i et forslag, der bygger på løsningsmulighed 4 i den udvidede konsekvensanalyse. Forslaget adskiller sig fra oplægget til internethøring om Inspire på følgende punkter:

- Dets anvendelsesområde er begrænset for at imødegå betænkeligheder angående budgetspørgsmål og Inspires ambitionsniveau. Ændringen af anvendelsesområdet indebærer en reduktion på 35 % i antallet af geodatatemaer, som er omfattet af Inspire.
- Kravene om indsamling af nye geodata, der dækker forskellige temaer i forbindelse med miljøets tilstand, er opgivet.
- Harmoniseringskravene er begrænset for visse geodatasæt, hovedsagelig af tematisk art, hvilket øger mulighederne for at udnytte synergieffekter mellem Inspire og eksisterende harmoniseringsaktiviteter.
- Åbenheden af infrastrukturen for geografisk information i Europa garanteres ved at give den private sektor mulighed for at foretage uploading af relevante geodata og -tjenester på frivillig basis og på visse betingelser.

- De indbyrdes sammenhænge mellem Inspire og GMES er tydeliggjort.
- Bilagene og beskrivelsen af geodatatemaerne er organiseret på en anden måde.
- Der er indført bestemmelser om overvågning og rapportering.

Mange af de fremsatte bemærkninger vedrører imidlertid gennemførelsen af Inspire og vil blive taget i betragtning i denne forbindelse.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Fællesskabet (INSPIRE)

EØS-relevant tekst

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabets politik på miljøområdet skal tage sigte på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Fællesskabet. Ved udarbejdelsen af Fællesskabets politik på miljøområdet skal der tages hensyn til eksisterende videnskabelige og tekniske data, de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Fællesskabet, den økonomiske og sociale udvikling i Fællesskabet som helhed og den afbalancerede udvikling i dets områder. Mange af de informationer, der har stor betydning på forskellige områder af miljøpolitikken, er karakteristiske ved at rumme et geografisk aspekt. Desuden er der ofte også brug for de samme oplysninger, når der skal udformes og gennemføres andre fællesskabspolitikker, hvor miljøbeskyttelseskrav skal integreres, jf. traktatens artikel 6. For at tilvejebringe en sådan integration er det nødvendigt at etablere en vis samordning mellem brugere og leverandører af informationer på disse områder, så det bliver muligt at sammenstille informationer og viden fra forskellige sektorer.

¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

² EUT C [...] af [...], s. [...].

³ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

- (2) Det sjette miljøhandlingsprogram, som blev vedtaget ved Europa-Parlamentet og Rådets afgørelse 1600/2002/EF⁵ kræver, at alt sættes ind på at sikre, at Fællesskabets miljøpolitik udformes på en integreret måde under hensyn til regionale og lokale forskelle. Programmet opfordrer videre til, at der lægges særlig vægt på at udvikle europæiske initiativer med henblik på at øge borgernes og de lokale myndigheders bevidsthed og at forbedre den videnskabelige viden og de foreliggende data og informationer om miljøets tilstand og miljøtendenser. Det omfatter gennemførelse af følgende prioriterede tiltag: forudgående og efterfølgende vurderinger af foranstaltningernes effektivitet, etablering af forbindelser mellem miljø- og andre aktører inden for oplysning, erhvervsuddannelse, forskning, uddannelse og politik, sikring af regelmæssig information, bl.a. for at orientere den bredere offentlighed, samt gennemgang af og regelmæssig kontrol med oplysnings- og rapporteringssystemerne. Derudover fastsætter det, at kontrol og dataindsamling bør behandles effektivt i kommende miljølovgivning, og at udviklingen af jordovervågningssystemer og -værktøjer fremskyndes for at støtte medlemsstaternes opbygning af fyldestgørende dataindsamlingssystemer. Der er alvorlige problemer med eksistensen, kvaliteten, tilrettelæggelsen og tilgængeligheden af de geografiske informationer, der er brug for, hvis målene for det sjette miljøhandlingsprogram skal nås.
- (3) Disse problemer med eksistensen, kvaliteten, tilrettelæggelsen og tilgængeligheden af geografiske informationer er fælles for mange politiske og informationsmæssige temaer, og optræder inden for offentlige instanser på alle niveauer. Til løsning af disse problemer er der behov for foranstaltninger, der tager fat om udveksling og videregivelse af, adgang til og brug af indbyrdes kompatible geodata og datatjenester fra offentlige instanser på alle niveauer og på tværs af forskellige sektorer. Derfor bør der opbygges en infrastruktur for geografisk information i Fællesskabet.
- (4) Infrastrukturen for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab, også kaldet Inspire, bør bygge på de infrastrukturer for geografisk information, der opbygges i medlemsstaterne, idet de gøres forenelige med fælles regler og suppleres med foranstaltninger på fællesskabsplan. Disse foranstaltninger bør sikre, at medlemsstaternes infrastrukturer for geografisk information er indbyrdes kompatible og anvendelige på tværs af grænserne.
- (5) Medlemsstaternes infrastrukturer for geografisk information bør udformes, så det sikres, at geodata oplagres, stilles til rådighed og vedligeholdes på det mest hensigtsmæssige niveau, at geodata fra forskellige kilder i hele Fællesskabet kan sammenstilles på en meningsfuld måde og stå til rådighed for flere brugere og applikationer, at geodata kan indsamles af en offentlig instans på ét niveau og stå til rådighed for offentlige instanser på alle andre niveauer, at geodata stilles til rådighed på vilkår, der ikke hæmmer udstrakt brug af dem, og at det er let at finde frem til foreliggende geodata, bedømme deres egnethed til ens formål og få kendskab til betingelserne for deres anvendelse.

⁵ EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1.

- (6) De geografiske oplysninger, der er omhandlet i dette direktiv, falder i et vist omfang sammen med de oplysninger, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger⁶. Men ofte hæmmer tekniske og økonomiske forhold i forbindelse med de geografiske informationer udnyttelsen af dem til støtte for miljøpolitiske foranstaltninger og for inddragelsen af miljøhensyn i andre politikker. Derfor er det nødvendigt at træffe særlige bestemmelser om forpligtelser, undtagelser og beskyttelsesregler for geografiske oplysninger. Dette direktiv bør ikke indskrænke anvendelsen af direktiv 2003/4/EF, undtagen hvad angår visse bestemmelser vedrørende begrundelserne for at begrænse adgangen til geodata, der er omfattet af dette direktiv, således at muligheden for uberettigede begrænsninger af adgangen til geodata, der er omfattet af dette direktiv, undgås.
- (7) Dette direktiv bør ikke indskrænke anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer⁷, hvis formål er komplementært i forhold til dette direktivs formål. Kommissionen bør dog træffe yderligere foranstaltninger for at løse problemer med videreanvendelse af den kategori af informationer fra den offentlige sektor, der er omfattet af dette direktiv.
- (8) Opbygningen af en infrastruktur for geografiske informationer i Det Europæiske Fællesskab vil få stor værdi for - og også drage nytte af - andre fællesskabsinitiativer, f.eks. Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 af 21. maj 2002 om oprettelse af fællesforetagendet Galileo⁸ og Global miljø- og sikkerhedsovervågning (GMES): Opbygning af en GMES-kapacitet frem til 2008⁹. For at udnytte samspillet mellem disse initiativer bør medlemsstaterne overveje at anvende de data og tjenester, som Galileo og GMES resulterer i, efterhånden som de fremkommer, ikke mindst dem, der er knyttet til Galileos tids- og stedsreferencer.
- (9) Både i medlemsstaterne og på fællesskabsplan tages der mange initiativer for at indsamle eller harmonisere geografiske informationer eller tilrettelægge formidlingen eller anvendelsen af dem. De kan være vedtaget ved EF-retsakter (f.eks. Kommissionens beslutning af 17. juli 2000 om indførelse af en Europæisk Oversigt over Forurenende Emissioner (EPER) i henhold til artikel 15 i Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC)¹⁰ eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2152/2003 af 17. november 2003 om overvågning af skovene og af miljøvekselvirkninger i Fællesskabet (Forest Focus)¹¹), de kan være taget som led i EF-finansierede programmer (f.eks. Corine om arealdække eller det europæiske transportpolitiske informationssystem), eller de kan være opstået på nationalt eller regionalt plan. Ikke blot vil dette direktiv supplere sådanne initiativer ved at tilbyde en ramme, inden for hvilken de kan fungere sammen, det vil også bygge videre på indhøstede erfaringer i stedet for at gentage, hvad der allerede er udført.

⁶ EFT L 41 af 14.2.2003, s. 26.

⁷ EFT L 345, 31.12.2003, s. 90.

⁸ EFT L 138 af 28.5.2002, s. 1.

⁹ KOM(2004) 65 endelig.

¹⁰ EFT L 192 af 28.7.2000, s. 36.

¹¹ EFT L 324 af 11.12.2003, s. 1.

- (10) Direktivet bør finde anvendelse på geodata, som indehaves af eller på vegne af offentlige instanser, og på offentlige instansers udnyttelse af geodata som led i udførelsen af deres offentlige opgaver. På visse betingelser bør det imidlertid også finde anvendelse på geodata, som andre fysiske eller juridiske personer end offentlige instanser er i besiddelse af, hvis disse fysiske eller juridiske personer anmoder om det.
- (11) Direktivet bør ikke stille krav om indsamling af nye data om miljøets tilstand eller om indberetning af sådanne data til Kommissionen, for disse forhold reguleres i andre miljøretsakter.
- (12) De nationale infrastrukturer bør opbygges gradvis, og derfor bør der prioriteres mellem de forskellige geodatemaer, som dette direktiv omfatter. Opbygningen bør foregå under hensyntagen til, hvor stort behovet er for geodata med mange forskellige anvendelsesformål på forskellige politikområder, til hvor høj en prioritering der tildeles foranstaltninger under Fællesskabets politikker, hvor der er brug for harmoniserede geodata, og til de fremskridt, der allerede er gjort med harmonisering i medlemsstaterne.
- (13) En afgørende hindring for den fulde udnyttelse af de foreliggende geodata udgøres af det spild af tid og ressourcer, der skyldes søgning efter, hvad der findes af data, og afklaring af, om de må bruges til et givet formål. Medlemsstaterne bør derfor stille beskrivelser af eksisterende geodatasæt og -tjenester til rådighed i form af metadata.
- (14) De mange forskellige formater og strukturer, der benyttes til at organisere og få adgang til geodata i Fællesskabet, hæmmer tilrettelæggelsen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af fællesskabsretsregler, der direkte eller indirekte har betydning for miljøet; derfor bør der fastsættes gennemførelsesforanstaltninger, der kan lette anvendelsen af geodata fra forskellige kilder på tværs af medlemsstater. Sådanne foranstaltninger bør udformes, så de gør geodatasæt indbyrdes kompatible, og medlemsstaterne bør sikre, at data eller oplysninger, som er nødvendige for at opnå indbyrdes kompatibilitet ikke er underlagt nogen form for restriktioner.
- (15) Netbaserede tjenester er nødvendige, hvis de forskellige lag af offentlige instanser i Fællesskabet skal kunne være fælles om geodata. Sådanne netjtjenester bør gøre det muligt at finde, transformere, vise og nedtage geodata, og at aktivere geodatatjenester og nethandelstjenester. Netjtjenesterne bør fungere efter specifikationer og minimumskriterier for ydeevnen, der er fastlagt i fællesskab, således at de infrastrukturer, som medlemsstaterne opbygger, kan fungere sammen. Tjenestenettet bør desuden omfatte uploadtjenester, så de offentlige instanser kan gøre deres geodatasæt og -tjenester tilgængelige.
- (16) Erfaringer i medlemsstaterne har vist, at det er vigtigt, at offentligheden har gratis adgang til et vist minimum af tjenester, hvis indførelsen af en infrastruktur for geografisk information skal blive vellykket. Medlemsstaterne bør derfor som minimum stille de tjenester, der gør, at man kan finde og vise geodatasæt, gratis til rådighed.

- (17) Visse geodatasæt og tjenester, der har relevans for fællesskabspolitikker med direkte eller indirekte virkninger for miljøet, indehaves og drives af tredjeparter. Medlemsstaterne bør derfor tilbyde tredjeparter mulighed for at bidrage til de nationale infrastrukturer, forudsat at dette ikke svækker sammenhængen i og brugervenligheden af de geodata og geodatatjenester, der er omfattet af disse infrastrukturer.
- (18) For at lette integrationen af de nationale infrastrukturer i Fællesskabets infrastruktur for geografisk information bør medlemsstaterne give adgang til deres infrastruktur gennem en EU-geoportal, der drives af Kommissionen, i tillæg til de adgangsportaler, de selv måtte vælge at drive.
- (19) Med det formål at stille oplysninger fra forskellige forvaltningsniveauer til rådighed, bør medlemsstaterne afvikle hindringer for, at offentlige instanser på nationalt, regionalt og lokalt plan gør sådanne oplysninger tilgængelige, når de varetager offentlige opgaver, der kan få direkte eller indirekte virkninger for miljøet. Disse hindringer bør fjernes på det tidspunkt, hvor oplysningerne skal bruges til den offentlige opgave. Hvis offentlige instanser driver forretningsaktiviteter ved siden af de offentlige opgaver, bør medlemsstaterne tage skridt til at forhindre konkurrenceforvriddning.
- (20) Rammestrukturer for offentlige instansers videregivelse af geodata til hinanden bør være neutrale, ikke blot i forholdet mellem instanserne i en medlemsstat, men også over for offentlige instanser i andre medlemsstater og Fællesskabets institutioner. Eftersom Fællesskabets institutioner og organer ofte har brug for at integrere og vurdere geografiske oplysninger fra alle medlemsstaterne, bør de kunne få adgang til og udnytte geodata og geodatatjenester på harmoniserede vilkår.
- (21) For at stimulere tredjeparter til at udvikle betalingstjenester til gavn for både de offentlige instanser og offentligheden, er det nødvendigt at gøre det lettere at få adgang til og at videreanvende geodata, der går på tværs af administrative eller nationale grænser.
- (22) En effektiv udbygning af infrastrukturer for geografiske informationer forudsætter, at alle, der har interesse i udbygningen af sådanne infrastrukturer, samordner deres indsats, hvad enten de er bidragsydere eller brugere. Derfor bør der oprettes samordningsstrukturer både i medlemsstaterne og på EU-niveau.
- (23) De europæiske standardiseringsorganers erfaringer på relevante områder bør udnyttes, og derfor bør de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre dette direktiv, understøttes af standarder, der vedtages af disse organer efter fremgangsmåden i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter¹².

¹² EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

- (24) Det Europæiske miljøagentur, der er oprettet ved Rådets forordning (EØF) nr. 1210/90 af 7. maj 1990 om oprettelse af Det Europæiske Miljøagentur og Det Europæiske Miljøoplysnings- og Miljøovervågningsnet¹³, har til opgave at skaffe Fællesskabet objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger på europæisk plan og sigter bl.a. mod at forbedre udvekslingen af informationer med relevans for den førte politik mellem medlemsstaterne og Fællesskabets institutioner, hvorfor det bør bidrage aktivt til gennemførelsen af dette direktiv.
- (25) Da direktivet er et rammedirektiv, forudsætter dets gennemførelse, at der træffes yderligere afgørelser under hensyntagen til den skiftende politiske, institutionelle og organisatoriske situation og den hurtige teknologiske udvikling inden for geodata-systemer og -tjenester. Foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør derfor vedtages efter Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹⁴.
- (26) Forberedelsen af afgørelser om gennemførelsen af dette direktiv og af den fremtidige udvikling af infrastrukturen for geografisk information i Fællesskabet kræver, at direktivgennemførelsen overvåges, og at der foretages jævnlig indberetning.
- (27) Målene med dette direktiv, nemlig at oprette en infrastruktur for geografisk information i Fællesskabet, kan på grund af deres tværnationale aspekter og det generelle behov for at samordne vilkårene for adgangen til geografiske informationer i Fællesskabet ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne. Det kan derfor bedre opfyldes på fællesskabsplan, og Fællesskabet kan træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

1. I dette direktiv fastsættes de generelle regler for oprettelse af en infrastruktur for geografisk information i Fællesskabet til brug for Fællesskabets miljøpolitik og for dets politik eller aktiviteter på andre områder, der kan få direkte eller indirekte virkninger for miljøet.
2. Infrastrukturen for geografisk information i Fællesskabet bygger på infrastrukturer for geografisk information, der oprettes og drives af medlemsstaterne.

¹³ EFT L 120 af 11.5.1990, s. 1. Forordningen er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1641/2003 (EFT L 245 af 29.9.2003, s. 1).

¹⁴ EFT L 184 af 17.7.1992, s. 23.

Disse infrastrukturer omfatter følgende komponenter: metadata, geodatasæt og geodatatjenester, net tjenester og netteknologier, aftaler om videregivelse, adgang og anvendelse, samt koordinerings- og overvågningsmekanismer, -processer og -procedurer.

Artikel 2

1. Direktivet omfatter identificerbare samlinger af geodata, i det følgende benævnt "geodatasæt", som opfylder følgende betingelser:
 - a) De vedrører et område under en medlemsstats jurisdiktion eller dennes eksklusive økonomiske zone / eftersøgnings- og redningsregion eller tilsvarende.
 - b) De foreligger i elektronisk form.
 - c) De indehaves af enten:
 - i) en offentlig instans, idet de enten er frembragt eller modtaget af en offentlig instans eller forvaltes eller ajourføres af denne
 - ii) en fysisk eller juridisk person på vegne af en offentlig instans
 - iii) en tredjepart, der har fået uploadtjenester stillet til rådighed i overensstemmelse med artikel 17, stk. 3.
 - d) De vedrører et eller flere af de temaer, der er anført i bilag I, II eller III.
2. Foruden de geodatasæt, der er omhandlet i stk. 1, omfatter direktivet operationer, i det følgende benævnt "geodatatjenester", der kan udføres på de geodata, der er indeholdt i sættene, eller på de dertil hørende metadata ved aktivere en edb-applikation.
3. Over for geodatasæt, der opfylder betingelsen i stk. 1, litra c), men som en tredjepart har intellektuelle ejendomsrettigheder til, og geodatatjenester, som er knyttet hertil, kan den offentlige instans kun træffe foranstaltninger i medfør af dette direktiv med den pågældende tredjeparts samtykke.
4. Efter fremgangsmåden i artikel 30, stk. 2, kan Kommissionen tilpasse bilag I, II og III til udviklingen i behovene for geodata til støtte for EF-politikker, der direkte eller indirekte påvirker miljøet.

Artikel 3

1. Dette direktiv indskrænker ikke anvendelsen af direktiv 2003/4EF, medmindre andet bestemmes.
2. Dette direktiv indskrænker ikke anvendelsen af direktiv 2003/98/EF.

Artikel 4

For geodatasæt, der indehaves af eller på vegne af en offentlig instans, jf. artikel 2, stk. 1, litra c), på det laveste forvaltningsniveau i en medlemsstat, finder dette direktiv kun anvendelse, hvis indsamling eller formidling af disse datasæt samordnes af en anden offentlig instans eller er lovpligtig i medlemsstaten.

Artikel 5

I dette direktiv forstås ved "offentlig instans":

- a) en statslig eller anden offentlig forvaltning, herunder offentlige rådgivende organer og organer på nationalt, regionalt eller lokalt plan
- b) enhver fysisk eller juridisk person, der varetager offentlige forvaltningsopgaver i henhold til national ret, herunder konkrete miljørelaterede opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser
- c) enhver fysisk eller juridisk person, som det påhviler at varetage offentlige pligter eller opgaver eller at udføre offentlig service, og som er underlagt kontrol af et organ eller en person, der falder ind under litra a) eller b).

Medlemsstaterne kan bestemme, at organer eller institutioner ikke skal anses for at være offentlige instanser i dette direktivs forstand, når de handler som dømmende eller lovgivende myndigheder.

Artikel 6

I dette direktiv forstås ved:

- (1) "geodata": alle data, som rummer en direkte eller indirekte henvisning til et bestemt sted eller geografisk område
- (2) "geografisk objekt": en abstrakt repræsentation af en entitet i den virkelige verden, som er knyttet til et bestemt sted eller geografisk område
- (3) "metadata": informationer, der beskriver geodatasæt og geodatatjenester, og som gør det muligt at finde, registrere og bruge dem
- (4) "tredjepart": enhver fysisk eller juridisk person, der ikke er en offentlig instans.

Artikel 7

Medlemsstaterne opretter og driver infrastrukturer for geografiske informationer i overensstemmelse med dette direktiv.

Kapitel II Metadata

Artikel 8

1. Medlemsstaterne sikrer, at der fremstilles metadata for geodatasæt og geodatatjenester, og at disse metadata ajourføres.
2. Metadata indeholder oplysninger om følgende:
 - a) geodatasættenes overensstemmelse med gennemførelsesreglerne i artikel 11, stk. 1
 - b) rettigheder til anvendelse af geodatasættene og -tjenesterne
 - c) geodataenes kvalitet og gyldighed
 - d) hvilke offentlige instanser der er ansvarlige for etablering, forvaltning, vedligeholdelse og distribution af geodatasættene og -tjenesterne
 - e) om offentlighedens adgang til geodatasættene er begrænset, jf. artikel 19, og hvad grunden er til begrænsningen.
3. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at sikre, at metadataene er komplette og af høj kvalitet.

Artikel 9

Medlemsstaterne fremstiller de i artikel 8 omhandlede metadata efter følgende tidsplan:

- a) senest [3 år efter dette direktivs ikrafttræden], for så vidt angår geodatasæt for et eller flere af de temaer, der er omhandlet i bilag I og II
- b) senest [6 år efter dette direktivs ikrafttræden], for så vidt angår geodatasæt for et eller flere af de temaer, der er omhandlet i bilag III.

Artikel 10

Kommissionen vedtager gennemførelsesregler for artikel 8 efter den fremgangsmåde, der er henvist til i artikel 30, stk. 2.

Kapitel III

Indbyrdes kompatibilitet mellem geodatasæt og -tjenester

Artikel 11

1. Kommissionen vedtager efter den fremgangsmåde, der er henvist til i artikel 30, stk. 2, gennemførelsesregler om:
 - a) harmoniserede specifikationer for geodata
 - b) ordninger for udveksling af geodata.
2. Når Kommissionen skal vedtage gennemførelsesregler i henhold til stk. 1, giver den personer, som har interesse i de pågældende geodata i kraft af deres rolle inden for geodatainfrastrukturen - f.eks. brugere, producenter, udbydere af værdiforøgende tjenester eller samordningsorganer - lejlighed til at deltage i det forberedende arbejde.

Artikel 12

1. De i artikel 11, stk. 1, litra a), omhandlede gennemførelsesregler udformes på en sådan måde, at geodatasæt kan sammenstilles og geodatatjenester fungere sammen, således at resultatet uden særlig menneskelig eller maskinel indgriben bliver en sammenhængende kombination af geodatasæt eller -tjenester, som har større værdi end summen af dens bestanddele.
2. De i artikel 11, stk. 1, litra a), omhandlede gennemførelsesregler omfatter definition og klassificering af geografiske objekter, der er relevante for geodataene, og måden hvorpå disse geodata får tilknyttet georeferencer.

Artikel 13

1. For geodatasæt, der svarer til et eller flere af temaerne i bilag I eller II, fastsættes de i artikel 11, stk. 1, litra a), anførte gennemførelsesregler, så de opfylder betingelserne i stk. 2, 3 og 4.
2. Der fastsættes gennemførelsesregler for følgende aspekter af geodata:
 - a) et fælles system af entydige identer for geografiske objekter
 - b) forholdet mellem geografiske objekter
 - c) de nøgleattributter med tilhørende flersprogede tesaurusser, som der er behov for på mange forskellige politikområder
 - d) hvordan oplysninger om dataenes tidsdimension skal udveksles

- e) hvordan ajourføringer af dataene skal udveksles.
- 3. Gennemførelsesreglerne skal udformes således, at der sikres sammenhæng mellem informationselementer, der henviser til samme sted, og mellem informationselementer, der henviser til samme objekt vist i forskellige målestoksforhold.
- 4. Gennemførelsesreglerne skal udformes, så det sikres, at oplysninger, der hidrører fra forskellige geodatasæt, er sammenlignelige, hvad angår de aspekter, der er henvist til i artikel 12, stk. 2, og i denne artikels stk. 2.

Artikel 14

De i artikel 11, stk. 1, litra a), omhandlede gennemførelsesregler vedtages efter følgende tidsplan:

- a) senest [2 år efter dette direktivs ikrafttræden], for så vidt angår geodatasæt for et eller flere af de temaer, der er omhandlet i bilag I.
- b) senest [5 år efter dette direktivs ikrafttræden], for så vidt angår geodatasæt for et eller flere af de temaer, der er omhandlet i bilag II eller III.

Artikel 15

Medlemsstaterne sikrer, at geodatasæt, der indsamles eller ajourføres senere end to år efter vedtagelsen af de dertil svarende specifikationer, jf. artikel 11, stk. 1, litra a), bringes i overensstemmelse med disse specifikationer, ved enten tilpasning eller transformation af geodatasættene.

Artikel 16

- 1. Medlemsstaterne sikrer, at informationer eller data, som er en forudsætning for, at de offentlige instanser eller tredjeparterne kan overholde de i artikel 11, stk. 1, litra a), omhandlede gennemførelsesregler, stilles til rådighed for disse parter på vilkår, der ikke begrænser deres brug til dette formål.
- 2. For at skabe sammenhæng i geodata vedrørende et geografisk forhold, der strækker henover grænsen mellem to medlemsstater, træffer medlemsstaterne i relevante tilfælde fælles afgørelse om afbildningen og positionen for sådanne fælles forhold.

Kapitel IV Nettjenester

Artikel 17

1. Medlemsstaterne opretter og driver uploadtjenester, hvorved metadata og geodatasæt og -tjenester kan gøres tilgængelige gennem de tjenester, der er nævnt i artikel 18, stk. 1.
2. De i stk. 1 omhandlede uploadtjenester stilles til rådighed for de offentlige instanser.
3. De i stk. 1 omhandlede uploadtjenester stilles efter anmodning til rådighed for tredjeparter, hvis deres geodatasæt og -tjenester er i overensstemmelse med gennemførelsesregler om forpligtelser, som navnlig vedrører metadata, nettjenester og indbyrdes kompatibilitet.

Artikel 18

1. Medlemsstaterne opretter og driver et net bestående af følgende tjenester for de geodatasæt og -tjenester, som der er fremstillet metadata for i overensstemmelse med dette direktiv:
 - a) søgetjenester, der gør det muligt at søge efter geodatasæt og geodatatjenester ud fra indholdet af de tilsvarende metadata og at fremvise indholdet af metadata
 - b) visningstjenester, der som et minimum gør det muligt at vise, navigere, zoome ind og ud, panorere eller overlejre geodatasæt og at vise signaturforklaringer og relevant metadataindhold
 - c) downloadtjenester, der gør det muligt at nedtage kopier af komplette geodatasæt eller dele af sådanne sæt
 - d) transformationstjenester, der gør det muligt at transformere geodatasæt
 - e) tjenester for aktivering af geodatatjenester, som gør det muligt at igangsætte datatjenester.

Disse tjenester skal være lette at anvende og tilgængelige via internettet eller andre egnede telekommunikationsmidler, som offentligheden har adgang til.
2. De tjenester, der er omhandlet i stk. 1, litra a), skal mindst give mulighed for at anvende følgende kombination af søgekriterier:
 - a) nøgleord
 - b) klassificering af geodata og -tjenester

- c) geodataenes kvalitet og nøjagtighed
 - d) grad af overensstemmelse med de harmoniserede specifikationer, jf. artikel 11
 - e) geografisk lokalitet
 - f) betingelser for adgang til og udnyttelse af geodatasæt og -tjenester
 - g) hvilke offentlige instanser der er ansvarlige for etablering, forvaltning, vedligeholdelse og distribution af geodatasættene og -tjenesterne
3. Transformationstjenesterne i stk. 1, litra d), kombineres med de andre tjenester i stk. 1 på en sådan måde, at alle disse tjenester kan drives i overensstemmelse med de i artikel 11 omhandlede gennemførelsesregler.

Artikel 19

1. Som undtagelse fra artikel 4, stk. 2, i direktiv 2003/4/EF og fra artikel 18, artikel 1, i nærværende direktiv, kan medlemsstaterne begrænse offentlighedens adgang til de tjenester, der er anført i artikel 20, stk. 2, i tilfælde, hvor en sådan adgang ville få negative følger for et af følgende forhold:
- a) offentlige instansers tavshedspligt for så vidt angår sagsbehandling, når lovgivningen stiller krav om en sådan fortrolig behandling
 - b) internationale forbindelser, den offentlige sikkerhed eller det nationale forsvar
 - c) retssagers behandling ved domstolene, en persons mulighed for at få en retfærdig rettergang eller offentlige instansers mulighed for efterforskning af strafferetlig eller disciplinær art
 - d) beskyttelsen af forretnings- og fabrikshemmeligheder, hvis de skal beskyttes i henhold til national ret eller fællesskabsret med henblik på at beskytte en legitim økonomisk interesse, herunder offentlighedens interesser i at bevare statistisk fortrolighed og fortrolighed i skatteforhold
 - e) beskyttelsen af personoplysninger og/eller sagsakter vedrørende fysiske personer, hvis den pågældende person ikke har givet samtykke til offentliggørelse heraf, og hvis en sådan fortrolighed har hjemmel i national ret eller fællesskabsret
 - f) beskyttelsen af det miljø, oplysningerne vedrører, som f.eks. sjældne arters levesteder.
2. De i stk. 1 og 2 anførte grunde til at begrænse adgangen skal fortolkes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at offentligheden har adgang til tjenesterne i det konkrete tilfælde. I hvert enkelt tilfælde skal de offentlige interesser, der varetages ved udlevering, afvejes over for de interesser, der varetages ved at begrænse adgangen eller gøre den betinget. Medlemsstaterne må ikke i kraft af stk. 1, litra a), d), e) eller f) begrænse adgangen til oplysninger om emissioner til miljøet.

Artikel 20

1. Medlemsstaterne sikrer, at de tjenester, der er anført i artikel 18, stk. 1, litra a) og b), stilles gratis til rådighed for offentligheden.
2. Opkræver offentlige instanser gebyr for brug af de tjenester, der er anført i artikel 18, stk. 1, litra c) eller e), sikrer medlemsstaterne, at der er adgang til nethandelstjenester.

Artikel 21

1. Kommissionen opretter og driver en geoportal for Fællesskabet.
2. Medlemsstaterne giver adgang til de tjenester, der er anført i artikel 18, stk. 1, via Fællesskabets geoportal.

Medlemsstaterne kan også give adgang til disse tjenester via deres egne indgange.

Artikel 22

Kommissionen vedtager efter den fremgangsmåde, der er henvist til i artikel 30, stk. 2, regler for gennemførelse af dette kapitel, og fastsætter herunder særlig:

- a) tekniske specifikationer for de tjenester, der er anført i artikel 17, stk. 1, 18, stk. 1, og 20, stk. 2, samt under hensyntagen til den teknologiske udvikling minimumskriterier for disse tjenesters præstationer
- b) de forpligtelser, der er anført i artikel 17, stk. 3.

Kapitel V

Videregivelse og videreanvendelse af data

Artikel 23

1. Medlemsstaterne vedtager foranstaltninger, der gør det muligt for offentlige instanser at stille geodatasæt og -tjenester til rådighed for hinanden. Disse foranstaltninger skal sætte medlemsstaternes offentlige instanser og Fællesskabets institutioner og organer i stand til at få adgang til geodatasæt og -tjenester og at udveksle og anvende disse datasæt og tjenester for at udføre offentlige opgaver, der kan få direkte eller indirekte virkninger for miljøet.

De i første afsnit omhandlede foranstaltninger skal udelukke, at der på tidspunktet for anvendelsen forekommer nogen restriktioner, særlig af forretningsmæssig, proceduremæssig, retslig, institutionel eller økonomisk art.

2. Muligheden for at stille geodata til rådighed som omhandlet i stk. 1 skal være åben for organer, der er oprettet ved en international aftale, som Fællesskabet eller medlemsstaterne er part i, med henblik på udførelse af opgaver, der kan få direkte eller indirekte virkninger for miljøet.
3. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at hindre konkurrenceforvridning i tilfælde, hvor offentlige instanser også driver forretningsaktiviteter, der ikke er forbundet med udførelsen af deres offentlige opgaver, og offentliggør disse foranstaltninger.
4. Fællesskabets institutioner og organer har adgang til geodatasæt og -tjenester udover den i stk. 1 omhandlede. Kommissionen vedtager gennemførelsesregler for denne adgang og for de tilhørende udnyttelsesrettigheder efter den fremgangsmåde, der er henvist til i artikel 30, stk. 2.

Artikel 24

Efter fremgangsmåden i artikel 30, stk. 2, vedtager Kommissionen gennemførelsesregler for at øge mulighederne for tredjeparters videreanvendelse af geodatasæt og -tjenester. Disse gennemførelsesregler kan omfatte etablering af fælles licensvilkår.

Kapitel VI

Samordning og supplerende foranstaltninger

Artikel 25

1. Medlemsstaterne udpeger strukturer og mekanismer, der egner sig til at samordne bidragene fra alle, der har en interesse i deres infrastrukturer for geografisk information, f.eks. brugerne, producenterne, udbydere af værdiforøgende tjenester og samordningsorganerne.

Bidragene skal omfatte identifikation af brugerbehov, tilvejebringelse af oplysninger om eksisterende praksis og af tilbagemeldinger om gennemførelsen af dette direktiv.

Artikel 26

1. Ansvar for at samordne infrastrukturen for geografisk information i EF på fællesskabsplan påhviler Kommissionen, som i denne opgave bistås af Det Europæiske Miljøagentur.
2. Hver medlemsstat udpeger en offentlig instans som ansvarlig for kontakten med Kommissionen i forbindelse med dette direktiv.

Artikel 27

De standarder, der vedtages af de europæiske standardiseringsorganer efter fremgangsmåden i direktiv 98/34/EF, kan understøtte gennemførelsen af dette direktiv.

Kapitel VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 28

1. Medlemsstaterne overvåger gennemførelsen og udnyttelsen af deres infrastrukturer for geografisk information.
2. Den i stk. 1 omhandlede overvågning udføres i overensstemmelse med de gennemførelsesregler, som Kommissionen fastsætter efter fremgangsmåden i artikel 30, stk. 2.
3. De informationer, som den i stk. 1 omhandlede overvågning resulterer i, gøres permanent tilgængelige for Kommissionen.

Artikel 29

1. Medlemsstaterne rapporterer til Kommissionen om gennemførelsen af dette direktiv og om erfaringer fra anvendelsen af det. Rapporten skal omfatte følgende:
 - a) En beskrivelse af, hvordan samordningen mellem leverandører og brugere af geodatasæt og -tjenester samt formidlende organer varetages, af forholdet til tredjeparter og af, hvordan kvaliteten sikres.
 - b) En beskrivelse af, hvordan hhv. offentlige instanser og tredjeparter bidrager til at få infrastrukturen for geografisk information til at fungere og til samordningen af den.
 - c) En oversigt over geodatasættenes tilgængelighed og kvalitet og over geodatatjenesternes tilgængelighed og præstationer.
 - d) En oversigt over oplysninger om brugen af infrastrukturen for geografisk information.
 - e) En beskrivelse af aftalerne mellem offentlige instanser om at stille data til rådighed for hinanden.
 - f) En oversigt over omkostninger og udbytte ved gennemførelse af dette direktiv.
2. Den i stk. 1 omhandlede rapport tilsendes Kommissionen hvert tredje år, første gang [tre år efter direktivets ikrafttræden].

3. Kommissionen vedtager gennemførelsesregler for stk. 1 efter den fremgangsmåde, der er henvist til i artikel 30, stk. 2.

Artikel 30

1. Kommissionen bistås af et udvalg.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 8.

Det tidsrum, der nævnes i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til tre måneder.
3. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

Artikel 31

Kommissionen forelægger senest [syv år efter ikrafttrædelsesdatoen] og derefter hvert sjette år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af dette direktiv.

Om nødvendigt ledsages rapporten af forslag til foranstaltninger fra Fællesskabets side.

Artikel 32

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest [to år efter dets ikrafttræden]. De tilsender straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser ledsaget af en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Disse bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 33

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 34

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

GEODATATEMAER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 9, LITRA A), 13. STK. 1, OG 14, LITRA A)

1. Koordinatsystemer

Systemer for entydig rumlig kodning af geografiske informationer ved hjælp af et sæt koordinater (x, y, z) og/eller længde, bredde og højde, baseret på et horisontalt og vertikalt geodætisk datum.

2. Geografiske kvadratnetsystemer

Et harmoniseret kvadratnet med flere cellestørrelser samt fælles origo og standardiseret cellelokalisering og -størrelse.

3. Stednavne

Navne på områder, regioner, lokaliteter, byer, forstæder, bebyggelser og alle former for geografiske og topografiske forhold af offentlig eller historisk interesse.

4. Administrative enheder

Det nationale territorium inddelt i forvaltningsenheder på lokalt, regionalt og nationalt plan. De administrative enheder skilles af administrative grænser. Omfatter også det nationale territoriums grænser og kystlinjen.

5. Transportnet

Transportnet for biler, tog, fly og skibe med tilhørende infrastruktur. Omfatter forbindelser mellem de forskellige net. Omfatter også det transeuropæiske net som defineret i beslutning 1692/96/EF²⁵ og i fremtidige ændringer af denne beslutning.

6. Hydrografi

Hydrografiske elementer, både naturlige og kunstige, herunder floder, søer, overgangsvande, reservoirer, grundvandsmagasiner, kanaler eller andre vandområder, i givet fald i form af net og forbundet med andre net. Omfatter vandløbsoplande og -deloplande som defineret i direktiv 2000/60/EF²⁶.

7. Beskyttede steder

Områder, der er udpeget, reguleres eller forvaltes for at nå bestemte bevaringsmål.

²⁵ Beslutning 1692/96/EF om Fællesskabets retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet.

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EFT L 327 af 22.12.2001, s. 1.

BILAG II

GEODATATEMAER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 9, LITRA A), 13. STK. 1, OG 14, LITRA B)

1. Højde

Digitale højdemodeller for land, is og havoverflade. Omfatter landhøjder, havdybder og kystlinje.

2. Ejendomsidenter

Geografisk lokalisering af ejendomme på grundlag af adresseidenter, normalt ved hjælp af vejnavn, bygningsnummer og postnummer.

3. Matrikelparceller

Områder, der er afgrænset af matrikelgrænser, med særskilt juridisk ejendomsstatus.

4. Arealdekke

Jordens fysiske og biologiske overflade, herunder kunstige overfalder, landbrugsarealer, skove, (halv-)naturlige områder, vådområder, vandområder.

5. Ortofoto

Geokodede billeddata om Jordens overflade optaget fra enten satellit- eller flybaserede sensorer.

BILAG III

GEODATATEMAER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 9, LITRA B), OG 14, LITRA B)

1. Statistiske enheder

Enheder for tilknytning af georeferencer til folketællingsdata eller andre statistiske oplysninger.

2. Bygninger

Geografisk lokalisering af bygninger.

3. Jord

Jordbund og underjord karakteriseret efter dybde, tekstur, struktur og indhold af partikler og organisk materiale, stenholdighed, i givet fald gennemsnitlig hældning og forventet vandlagringskapacitet.

4. Geologi

Geologi karakteriseret ved sammensætning og struktur. Omfatter grundfjeld og geomorfologi.

5. Arealanvendelse

Territoriet karakteriseret ved dets nuværende og fremtidige funktion eller samfundsøkonomiske formål (f.eks. beboelse, industri, handel, landbrug, skovbrug, rekreation).

6. Sikkerhed og sundhed

Geografisk fordeling af forekomsten af sygdomme, der er direkte (epidemier, spredning af sygdomme, sundhedsmæssige virkninger af miljøbelastninger, luftforurening, kemikalier, udtynding af ozonlaget, støj osv.) eller indirekte (fødevarer, genmodificerede organismer, stress osv.) knyttet til miljøkvaliteten.

7. Faciliteter for offentlig service og miljøovervågning

Lokalisering af offentlig service, hospitaler og lægebehandlingslokaliteter, skoler, børnehaver osv. Omfatter kloakerings-, affalds- og energianlæg, produktionsanlæg og miljøovervågningsfaciliteter, der drives af eller for offentlige instanser.

8. Produktions- og industrianlæg

Industrielle produktionsanlæg Omfatter vandudvindingsanlæg, miner, oplagspladser.

9. Landbrugs- og akvakulturanlæg

Landbrugsudstyr og produktionsanlæg (herunder vandingssystemer, drivhuse og stalde).

10. Befolkningsfordeling - demografi

Den geografiske fordeling af befolkningen i kvadratnetceller, forvaltningsenheder eller andre analytiske enheder.

11. Forvaltede og regulerede områder, områder med brugsbegrænsning og indberetningsenheder

Områder, der forvaltes, reguleres eller benyttes som indberetningsenheder på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan. Omfatter affaldsdeponier, områder med brugsbegrænsninger af hensyn til drikkevandsudvinding, nitratfølsomme områder, regulerede sejlruter til søs og på større indlandsvandområder, OSPAR-områder for dumpning af affald, områder med støjbegrænsning, områder, hvor der er tilladelse til efterforskning og minedrift, vandområdedistrikter, OSPAR-indberetningsenheder og områder for kystzoneforvaltning.

12. Områder med naturlige risici

Sårbare områder, karakteriseret efter naturlige risici (alle atmosfæriske, hydrologiske, seismiske og vulkanske fænomener samt brande, som på grund af stedet, hvor de forekommer, deres omfang og hyppighed kan få alvorlige følger for samfundet), f.eks. oversvømmelser, jordskred, laviner, skovbrande, jordskælv og vulkanudbrud.

13. Atmosfæriske forhold

Fysiske forhold i atmosfæren. Omfatter geodata, der bygger på målinger, modeller eller begge dele; omfatter også målepunkternes placering.

14. Meteorologisk-geografiske forhold

Vejrforhold og målinger heraf; nedbør, temperatur, evapotranspiration, vindhastighed og -retning.

15. Oceanografisk-geografiske forhold

Fysiske forhold til havs (strømme, saltholdighed, bølgehøjde osv.)

16. Havområder

Fysiske forhold i have og saltsøer, opdelt på områder og delområder med fælles egenskaber.

17. Biogeografiske regioner

Områder, der har relativt ensartede økologiske forhold med fælles egenskaber.

18. Levesteder og biotoper

Geografiske områder, der er kendetegnet ved særlige økologiske forhold, og som er det fysiske grundlag for de organismer, der lever der. Omfatter land- eller vandområder, som er kendetegnet ved særlige geografiske, abiotiske eller biotiske forhold, uanset om de er helt eller delvis naturlige. Omfatter små landskabstræk - levende hegn, bække m.v.

19. Artsfordeling

Den geografiske fordeling af forekomsten af dyre- og plantearter i kvadratnetceller, forvaltningsenheder eller andre analytiske enheder.